

מרכז גליקמן להשתלמות והדרכה של אשל

**פרוייקט גמר במסגרת קורס לטיפול באדם המזדקן עם
פיגור שכלי בקהילה – תשס"ט ירושלים**

מועדון גיל הזהב עבור דיירים מזדקנים באקים ירושלים שפרשו מעבודה

מגישים:

**נחי מזור – עו"ס הוסטל בית יוליה אקים י-ם
שירה גלבוע – עו"ס מערך הדיור אקים י-ם**

תאריך: 20/7/2009

תוכן עניינים

3-6	מבוא
6-9	תיאור המצב הרצוי
9	תכנית הפעולה והיישום
10	בביליוגרפיה

מבוא

בעשורים האחרונים כתוצאה משיפור בשירותי הבריאות, העמקת הידע הרפואי וטיפול טוב יותר, אנשים עם נכויות התפתחותיות מגיעים יותר ויותר לגיל הכרונולוגי ולציוני הדרך החברתיים המציניים את תקופת ההזדקנות כגון פרישה אובדן וכו'. התוכניות והשירותים שעוצבו היום עבור אוכלוסיה זו אינן מספקות ודורשות התאמה מחודשת לגיל המזדקן (Lavin&Doka,1999 מתוך הועדה בנושא הזדקנות האדם עם פיגור שכלי במעונות הפנימיה, 2000)

בשנת 2000 המליצה ועדה מטעם האגף לטיפול באדם להגדיר את גיל הזקנה אצל האדם עם פיגור שכלי בגיל 50 ואנשים עם תסמונת דאון מגיל 45. בנוסף ציינו כי במעונות ישנם כבר אנשים רבים בני 50 ומעלה הנחשבים כמזדקנים וכי קיימת תחושה רבת עצמה שיש להזדרז ולהערך למתן שירותים מקצועיים הולמים לאוכלוסיה זו וכי בקרוב עלול להווצר משבר כתוצאה מחסר אמצעים וחוסר במסגרות מתאימות. בנושא התעסוקה המליצה הועדה להתאים את התעסוקה למי שמעוניין ומסוגל להמשיך לעבוד, ליצור אלטרנטיבות למי שלא מסוגל אך רוצה להמשיך לעבוד ולפתח תוכניות פנאי ונופש למזדקנים (הועדה בנושא הזדקנות האדם עם פיגור שכלי במעונות הפנימיה, 2000).

מסקר צרכים שנערך בישראל בקרב מזדקנים עם פיגור שכלי בקהילה עלה כי רובם עדיין מתמידים בהגעה לעבודה למרות שהם נוטים להתעייף מהר ולמרות שרובם מקבלים שכר זעום או כלל אינם משתכרים. עלה הצורך בפיתוח אלטרנטיבות לתעסוקה שיהיו ממוקדות סביב פעילויות שעות הפנאי כמו מועדוני קשישים (ברזון ואח', 2001).

במחקר שנערך בשנת 2008 עלה כי רוב המזדקנים עם פיגור שכלי משתתפים בפעילויות תעסוקה אך ככל שהם מזדקנים מתעוררים קשיים בשמירה על פעילויות התעסוקה הרגילות שלהם. עוד עלה כי במסגרות הדיור הקהילתי 17% מבני ה-60+ מועסקים בצורות שונות בתוך מסגרות הדיור ואינם יוצאים לתעסוקה בחוץ לעומת 5% בלבד בקרב בני 40-49. בנוסף מסתמנת ירידה ברורה במוצע שעות העבודה ביום עם העלייה בגיל (בן נון ואח', 2008).

כיום במערך הדיור הקהילתי של אקים י-ם אנו נמצאים במצב שבו דיירים מזדקנים רבים כבר מעוניינים לפרוש מהעבודה או אינם יכולים לעבוד בשל הזדקנותם ולרובם אין מסגרת בשעות הבוקר המתאימה לצרכיהם.

פרישה מעבודה היא בין האירועים המשמעותיים בחיי אדם ויכולה להיות גם שלב קשה. תוך פרק זמן קצר האדם מסיים תקופה ארוכה של מעורבות פעילה בעבודה, הוא יוצא ממסגרת חברתית וארגונית קבועה, ומסדר יום מאורגן ומסודר, בנוסף הוא מסיים תפקידים ביצועיים וחברתיים שתגמלו אותו במעמד, כוח וכסף (בקר, 2006).

לעיתים בשל איבוד המעמד בעבודה נחלש גם המעמד במשפחה וכן המעגלים החברתיים של העבודה והמסגרת כגורם תומך ומסייע הולכים ומצטמצמים. יחד עם זאת בעזרת חשיבה מוקדמת, הערכות נכונה, הכנה נפשית ותכנון החיים שלאחר הפרישה חייבים של הפורשים לגמלאות יכולים להיות איכותיים, שמחים ומגוונים. כיום ההזדקנות מצטיירת כפרק חיים חדש הטומן בחובו אתגרים חדשים והזדמנויות (אלון, 2007).

נושא הרשת החברתית הוא חשוב ביותר בפרישה מעבודה המסגרת החברתית של העבודה נעלמת ובמקומה צריך הפורש מהעבודה למצוא מסגרת חברתית אחרת שתפצה על אובדן זה (בקר, 2006).

במחקר נמצא כי ככל שלאדם עם פיגור שכלי יהיו גורמי תמיכה חברתית משמעותית יותר כך יהיה מצבו הרגשי טוב יותר בנוסף נמצא כי בשונה מהאוכלוסיה הכללית אצל אנשים עם פיגור החברים הם אלו המהווים את הגורם המשמעותי במערכת התמיכה הבלתי פורמלית ולא המשפחה (כהן לוינסון, 2004).

פרישה מהעבודה גם יכולה להשאיר חלל ריק, שעות רבות מתפנות מעשיה ונוצרות שעות פנאי רבות. פנאי (ליכטבראון, 2000) הוא הזמן שבו אדם חופשי מחובותיו ויכול לעשות מה שהוא רוצה ומעדיף. פעילות פנאי (חן, 2003) משמשת מקור הנאה ומאפשרת מימוש עצמי, יצירתיות והעצמה ולכן, הזדמנות להשתתף בפעילות פנאי נתפסת כיום כמרכיב אינטגרלי להגברת איכות חייו של האדם. רוב החוקרים בתחום מדגישים את תרומתה המשמעותית של פעילות פנאי לבריאות נפשית של הפרט, לסיפוק בחיים, לעלייה בדימוי העצמי ולפיתוח רגשות חיוביים של שמחה, הרפייה, תענוג ושייכות. מחקרים מצאו (חן, 2003) שהשתתפות בפעילות פנאי, עבור אנשים עם מוגבלויות, הינה גורם הכרחי להסתגלות מוצלחת לקהילה. השתתפות בפעילות הפנאי מספקת הזדמנות חשובה לפיתוח מיומנויות חדשות, ליצירת קשרים חברתיים ולביטוי יכולת אוטונומית. כמו כן, נמצאה ירידה בהתנהגויות בלתי מסתגלות, בקרב העוסקים בפעילות פנאי.

כיוון שקיים במסגרות הדיור של אקים י-ם צורך דחוף במתן מענה לדיירים המזדקנים שפרשו מהעבודה, אנו רוצים לפתח שירות חדש של מועדון גיל הזהב למזדקנים. המועדון ייתן מענה חברתי ופעילות פנאי לדיירים. אחד השירותים הקיימים כיום למזדקנים בקהילה הרגילה הוא מועדון חברתי לקשישים – מועדון חברתי (ברודסקי ואח', 2009) זו מסגרת חברתית, תרבותית ותעסוקתית לניצול שעות הפנאי. ניתנים בה חוגים, הרצאות, פעילות גופנית, משחקי חברה וכן מספר שירותי רווחה וייעוץ. השירות מיועד לקשישים עצמאיים והוא מופעל ע"י רשויות מקומיות וארגונים וולונטריים שונים.

המועדון יוקם בבניין בסמוך להוסטלים של אקים י-ם המיועדים למזדקנים ראשית, מתוך חשיבה על נושא הנגישות. ע"פ שליין ואח' (Schleien&al,1995) מתוך ליכטבראון, 2000) נגישות היא גורם מכריע בהתייחסות לפעילות פנאי של אנשים עם פיגור. בגלל עצם הפיגור ולעיתים גם בגלל קשיים מוטוריים ניכרים כל התארגנות לפעילות פנאי צריכה לקחת בשיקוליה את צורת ההגעה למקום ואת הנגישות הפיזית של המקום עצמו. ושנית, מתוך חשיבה על מתן אפשרות בחירה ועצמאות לדיירים המזדקנים בזמן ההגעה ובהגעה בכלל למועדון.

מערך הדיור אקים י-ם

אקי"ם ירושלים הינה עמותת הורים ללא מטרות רווח הפועלת באזור ירושלים. העמותה מספקת שירותים שונים לאנשים עם פיגור שכלי ומוגבלויות התפתחותיות אחרות ולמשפחותיהם באזור י-ם. העמותה הוקמה ב-1951 ע"י הורים לילדים עם פיגור שכלי שהחליטו לפעול למען שיפור איכות חיי ילדיהם. העמותה פעלת לשילוב מלא של אנשים עם פיגור בקהילה בכל תחומי החיים, מכשירה אותם לעצמאות מירבית ודואגת לספק להם מסגרות מתאימות של דיור, תעסוקה, חברה, חינוך ותרבות שעות הפנאי.

לאקים י-ם מערך של דיור קהילתי. דיור זה מאפשר לאנשים עם פיגור להתגורר בתוך הקהילה ולהנות משירותיה ככל אזור. הדיור הקהילתי מעניק לדיירים ולמשפחות חלופה למוסדות סגורים וכיום צורת מגורים זו הפכה להיות האפשרות המועדפת ע"י המשפחות כאשר הן שוקלות את טובת ילדיהם לעתיד.

אק"ם ירושלים הנו הארגון הראשון שניהל מערך דיור קהילתי בישראל. ההוסטל הראשון הוסטל בית יוליה הוקם כבר בשנת 1968. כיום כולל מערך הדיור הקהילתי של אק"ם י-ם 160 דיירים המתגוררים ב-16 דירות ובשלושה הוסטלים.

עקרונות הדיור בקהילה:

* קידום ועצמאות - אנו שואפים לקדם את דיירינו לרמת עצמאות מירבית ולמיצוי יכולותיהם. אק"ם ירושלים תמיד העדיפה, במידת האפשר, לעודד אנשים עם מוגבלויות שכליות לגור בדירות קבוצתיות קטנות. החיים במסגרת כזאת מאפשרים לכל פרט להגיע לעצמאות מירבית. צורת מגורים זו גם מעניקה הזדמנויות רבות למתן תמיכה יחידנית.

* נורמליזציה - מיקומן של הדירות שלנו באזורי מגורים טיפוסיים מבטיח שרעיון ההכללה של אנשים עם מוגבלויות בחיי הקהילה הופך למציאות. דיירנו לומדים להשתמש באותם השירותים שמשמש בהם הציבור הרחב כמו בנקים, סופרמרקטים, ומרכזים רפואיים. כמו-כן יכולים הדיירים להנות מפעילויות פנאי כמו קונצרטים, סרטים ואירועים תרבותיים אחרים יחד עם שאר תושבי י-ם.

* העצמה - דיירי אקים חיים בקהילה במגורים אותם הם מתחזקים בעצמם, הם משתמשים בשירותי הקהילה, רבים מהם באופן עצמאי, הם פעילים בחוגים בשעות הפנאי ומגלים בעצמם כשרונות שלא הכירו בתחומי אומנות, משחק, ספורט, הם שותפים מלאים להחלטות בכל תחומי חייהם. אופן חיים זה מעצים אותם, מחזק את כוחותיהם ואת בטחונם העצמי כיחידים וכקבוצה ומאפשר להם להמשיך ללמוד ולהתפתח.

צורך שאותר בתחום פרישה מעבודה למזדקנים:

אנו באק"ם, עדים למה שמתואר בספרות המקצועית, על תהליכי הזדקנות אצל אנשים עם פיגור שכלי שמזדקנים בגיל צעיר יחסית ותהליכי ההזדקנות שלהם מואצים, עם כל הכרוך בכך מבחינה פיזית, מנטלית, נפשית וחברתית. 78 מהדיירים במערך הדיור של אקים י-ם שהם כמחצית מהדיירים כבר עברו את גיל 45. בהוסטל בית יוליה לדוגמא ממוצע הגיל הינו 57. כל הדיירים יצאו ויוצאים במהלך השנים לתעסוקה או במסגרת מוגנת או בתעסוקה נתמכת בקהילה. בשנים האחרונות אנו רואים יותר ויותר דיירים שתפקודם יורד על רקע הזדקנות, מחלות הקשורות להזדקנות, עייפות וכן ירידה במוטיבציה וברצון לעבוד והם מעוניינים לפרוש מהעבודה. חלק מדיירים אלו נאלצים להמשיך לעבוד בשל חוסר באפשרויות פעילות אחרות בשעות הבוקר, מספר דיירים נפלטו ממסגרות תעסוקה ונמצאים במשך היום בהוסטל ללא שום מסגרת של פעילות, חלק נוסף נמצא כיום במסגרת מחלקת גימלאים שאותה מפעילה עמותה אחרת בי-ם.

כיום באקים י-ם ובכלל באזור ירושלים אין מענה מספק ומתאים לאוכלוסיה מזדקנת זו בשעות הבוקר. במסגרות הדיור של אקים י-ם אין צוות בשעות אלו והן אינן ערוכות למתן שירות ופעילויות שונות בשעות הבוקר. המענה היחיד שקיים בירושלים הינו כאמור בעמותה אחרת שכיום אין ביכולתה לתת מענה למספר מספיק של דיירים וכן אינה מתאימה לרמות השונות של הדיירים. בבית יוליה לדוגמא ישנם דיירים שעבדו כל השנים בעבודה נתמכת והם מסרבים לעבור למסגרת הגמלאים הקיימת הנמצאת בתוך מסגרת של מע"ש, הם רואים זאת כפגיעה במעמדם וכן אין התאמה חברתית שם עבורם. בנוסף מסגרת זו נמצאת במרחק נסיעה רב מההוסטל וההתארגנות וההסעות הכרוכות בהגעה לשם מרתיעות את הדיירים. הדבר דורש מהם קימה מוקדמת, התארגנות מהירה וכן חוסר גמישות בשעות ההגעה והשהיה במסגרת.

מבדיקה שערכנו במערך הדיור, יש כיום 22 דיירים המתאימים לפרישה מיידית מתעסוקה או שכבר פרשו ואין להם מענה מתאים. בבדיקה שערכנו בדקנו את מצבם הרפואי של הדיירים, רמת תפקוד וכן תחביבים. מתוך מידע זה בנינו מסגרת המותאמת לפרופיל הכללי של דיירים אלו.

תיאור המצב הרצוי

החזון

בהסתמך על חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח 1998 אנו מחויבים לתת לאנשים עם פיגור שכלי שוויון מלא בכל תחומי החיים וכן לתת מענה הולם לצרכיהם המיוחדים באופן שיאפשר להם לחיות את חייהם בעצמאות מרבית, בפרטיות ובכבוד, תוך מיצוי מלוא יכולותיהם ותוך מתן שירותים שווים בכל תחומי החיים.

בחברה הכללית קיימים כיום הליכים מסודרים לפרישה מעבודה: גיל קבוע, פנסיה, קצבאות וכן שירותים שונים המותאמים לרמות השונות של האדם המזדקן שפרש מתעסוקה כמו מרכזי יום ומועדונים. אנו מעוניינים לפתח שירותים מתאימים גם לאוכלוסיית האנשים המזדקנים עם פיגור שכלי שכיום אין התייחסות הולמת המאפשרת להם לפרוש ממסגרת התעסוקה.

מטרות

1. פיתוח שירות חדש באקים י-ם שייתן מסגרת של פעילות וחברה בשעות הבוקר למזדקנים המתגוררים במערך הדיור ופרשו ממסגרת תעסוקה.
2. העלאת המודעות בקרב הרשויות לצורך המידי והדחוף במתן מענים מתאימים לאנשים מזדקנים עם פיגור המעוניינים לפרוש ממסגרת תעסוקה.

יעדים

1. השגת אישור מהרשויות עבור אקים י-ם להפעלת מועדון קשישים – קבלת סמל תעסוקה לגמלאים עד מרץ 2010.
2. הפעלת מועדון חברתי בימים א'-ה' בין השעות 8:00-13:00 עבור 15 דיירים בני 50 ומעלה שפרשו מעבודה עד ינואר 2011.

מדדי הצלחה:

1. התמדה בהגעה למועדון של 80% מהחברים המשתתפים לאורך שנה.
2. ממוצע הגעה של החברים במועדון ל-80% משעות הפעילות במועדון לאורך שנה.

בעיות בתהליך:

1. השגת אישור לאקים י-ם מהרשויות להפעלת תוכנית זו – כיום אין לאקים י-ם סמל תעסוקה מטעם הרשויות והשגת אישור זה כרוכה בהרבה בירוקרטיה ופוליטיקה. השגת אישור זה היא קריטית להקמת המועדון כיוון שמדובר בתקצוב חודשי שוטף שניתן עבור כל דייר ובלעדיו לא יהיה ניתן להפעיל את המועדון. התהליך כרוך בשכנוע הרשויות להוצאת מכרז עבור מועדון קשישים וזכיית אקים י-ם במכרז.
2. לאחר השגת האישורים מהרשויות – יש צורך בגיוס משאבים לצורך שיפוע המבנה המיועד למועדון, אבזורו ולצורך הפעלתו השוטפת ברמה גבוהה. לאקים יש מחלקת גיוס משאבים מנוסה וטובה, אך ייתכן כי ייקח זמן לגייס את המשאבים הדרושים בשל המצב הכלכלי וירידה בתרומות דבר שיכול לעכב את הקמת המועדון.

אוכלוסיית היעד

דיירים בני 50 ומעלה במערך הדיור הקהילתי של אקים י-ם שפרשו או המעוניינים לפרוש ממסגרת תעסוקה. דיירים המתפקדים ברמה שיקומית או של פיגור שכלי קל-בינוני.

תיאור המסגרת

המסגרת תהיה מיועדת בשלב ראשון ל- 15 דיירים המעוניינים לפרוש מעבודה או שאינם נמצאים כעת במסגרת תעסוקה כלשהי. הדיירים ייבחרו ע"י הועדה המקצועית של אקים י-ם הכוללת אנשי מקצוע מתחומי הטיפול והחינוך בשיתוף הצוות הישיר המטפל בדיירים. המסגרת תקרא מועדון גיל הזהב מתוך חשיבה לשווקה בצורה חיובית ומתוך רצון ליצור תחושת גאווה למגיעים אליה.

המסגרת תוקם במבנה שכבר קיים בסמיכות להוסטלים של אקים י-ם, שרוב האוכלוסיה בהם היא של דיירים מזדקנים. המיקום הקרוב מאפשר לקבוצת דיירים זו להגיע למועדון בזמנם למסגרת ללא לחץ של עמידה בזמנים בעת ההשכמה שקיימת עקב הצורך בהסעות, כמו כן יוכלו לצאת ולבוא כרצונם מתוך בחירה חופשית. המבנה עצמו נגיש גם לכיסאות גלגלים, אם כי נצטרך לעשות התאמות מסוימות בשירותים.

במקום קיים חדר אחד גדול וכן ארבעה חדרים קטנים. הדבר מאפשר לעבוד בעת ובעונה אחת עם מספר קבוצות ובפעילויות שונות או באופן פרטני ע"פ הצורך ורצון המשתתפים. בחדר הגדול תתבצע הפעילות הקבוצתית הקבועה. חדר אחד ייועד להיות חדר טיפולים אישיים, חדר שני יהיה חדר מנוחה עם ספות נוחות ואפשרות לשמיעת מוסיקה, חדר שלישי יהיה חדר יצירה ובו באופן קבוע תהיה אפשרות לעבודה ביצירה מגוונת, חדר נוסף יהיה חדר מחשבים ובו אפשרות לגלישה באינטרנט וכן תוכנות ומשחקים שונים המותאמים לצרכי הדיירים. במקום גם קיימת חצר חיצונית שבה נבצע התאמות שונות לצורך הפיכתה לגינה בה ניתן לשבת בנוחיות ובנעימות על מנת לנוח ולהרגע. בנוסף קיימת במתחם חממת גינון בה נשתמש בפעילות המועדון. סדר היום יורכב מרצף פעילויות מגוונות. הכוונה במסגרת היא לסייע לכול דייר למצוא את התחביבים המתאימים לו יחד עם זאת לעזור כמה שניתן לדיירים לשמור על בריאות נפשית ופיזית וזאת באמצעות של פיזיותרפיה / תרפיה בתנועה / תרפיה במוזיקה וכד' כמו כן אימון מוחי הנועד לשמר את היכולות הקוגניטיביות.

הכיבוד וארוחות הבוקר יסופקו ע"י המטבח המרכזי של ההוסטלים הצמוד למבנה המועדון. המועדון יהיה פתוח בימים א-ה בין השעות 8:00-13:00. סדר היום במועדון יהיה כדלקמן:

- בין 8:00-9:00 – זמן ההגעה למועדון. תהיה אפשרות להכנת שתיה, כיבוד קל, קריאת עיתונים, האזנה למוזיקה, גלישה באינטרנט, משחקי שולחן שונים - על פי בחירת הדייר.
- 9:00-9:30 - פעילות גופנית קבוצתית – יוגה, פלדנקרייז, פילאטיס.
- 9:30-10:00 – שיחה יומית קבוצתית בנושא אקטואליה, חוויות אישיות, דיונים בנושאים שונים, סיפורים, חגים, בימי חמישי קבלת שבת ופרשת השבוע.
- 10:00-10:30 - ארוחת בוקר.
- 10:30-11:30 – סדנא קבוצתית יומית מתחלפת – אומנות, גינון טיפולי, קרמיקה, טיפול בבע"ח, אימון קוגניטיבי, מוסיקה, שירה וכד'
- 11:30-12:00 – הפסקה
- 12:00-13:00 - סדנא קבוצתית יומית מתחלפת – אומנות, קרמיקה, גינון טיפולי, טיפול בבע"ח, אימון קוגניטיבי, מוסיקה, שירה וכד'

אחת לחודש יתקיימו טיולים במקומות שונים בירושלים ובארץ.
 במקביל לסדר היום במועדון יתקיימו טיולים וחוגים אישיים ע"פ תוכנית אישית שתותאם לכל
 דייר בהתאם לצרכיו הגופניים והנפשיים כגון: פלדנקרייז, עיסוי רפואי, אלבאום, רפלקסולוגיה
 שיחות פרטניות וכדו'. בנוסף במקביל לפעילויות השוטפות הקבוצתיות, חדרים אחרים במועדון
 יהיו פעילים כל העת. חדר מוסיקה ומנוחה, חדר יצירה, גלישה חופשית באינטרנט, קריאה וכן
 חצר חיצונית בה ניתן לנוח. החברים במועדון יוכלו לבחור במה ברצונם להשתתף.
הצוות הנדרש להפעלת המועדון:

- מנהל המועדון – 50% משרה.
- דרישות התפקיד: תואר ראשון בחינוך מיוחד / ע"ס / פסיכולוגיה, ניסיון של שלוש שנים
 בעבודה עם מזדקנים עם פיגור שכלי, ניסיון ניהולי של שנתיים.
- מדריך ראשי - 70% משרה.
- דרישות התפקיד: ניסיון של שלוש שנים בעבודה עם מזדקנים עם פיגור שכלי, ניסיון של
 שנתיים בניהול צוות.
- בת/ בן שירות לאומי.
- כוח עזר סיעודי – 70% משרה.
- דרישות התפקיד: מטפל מוסמך.
- מתנדבים- בדיקה של שילוב של מורים בפנסיה וכד'
- מורה ליוגה – 3 ש"ש.
- דרישות התפקיד: הסמכה מקצועית ממקום מוכר, ניסיון עם קשישים.
- מורה לפילאטיס – 2 ש"ש.
- דרישות התפקיד: הסמכה מקצועית ממקום מוכר, ניסיון בעבודה עם קשישים.
- מדריך מקצועי לגינון טיפולי – 6 ש"ש
- דרישות התפקיד: הסמכה מקצועית ממקום מוכר, ניסיון בעבודה עם קשישים.
- מורה לקרמיקה – 6 ש"ש
- דרישות התפקיד: הסמכה מקצועית ממקום מוכר, ניסיון בעבודה עם קשישים.
- מורה לאומנות – 8 ש"ש.
- דרישות התפקיד: הסמכה מקצועית ממקום מוכר, ניסיון בעבודה עם קשישים.
- מטפל בבעלי חיים – 6 ש"ש
- דרישות התפקיד: הסמכה מקצועית ממקום מוכר, ניסיון בעבודה עם קשישים.
- מטפל במוסיקה – 6 ש"ש.
- דרישות התפקיד: הסמכה מקצועית ממקום מוכר, ניסיון בעבודה עם קשישים.
- מטפל בפלדנקרייז – 8 ש"ש.
- דרישות התפקיד: הסמכה מקצועית ממקום מוכר, ניסיון בעבודה עם קשישים.
- רפלקסולוג – 8 ש"ש
- דרישות התפקיד: הסמכה מקצועית ממקום מוכר, ניסיון בעבודה עם קשישים.
- פיזיותרפיסט – 8 ש"ש.
- דרישות התפקיד: הסמכה מקצועית ממקום מוכר, ניסיון בעבודה עם קשישים.

תוכנית הפעולה והיישום

- **הפעילות:** תקצוב הפרוייקט – ראשית יש צורך לבדוק את העלויות הכרוכות בהקמת המועדון והפעלתו. ייערך תחשיב שבו ייבדקו עלויות ההשקעה הראשונית – שיפוע המבנה והחצר ואבזור המקום וכן עלויות ההפעלה השוטפת של המקום – הפעלת כ"א, אחזקת המקום, ארוחות, ציוד מתכלה וכדו'.
מבצעים: העו"סים יוזמי הפרוייקט בשיתוף עם מנהלת החשבונות באקים י-ם.
לוח זמנים: ספטמבר 2009
- **הפעילות:** אישור הנהלת אקים י-ם לפרוייקט – לאחר כתיבת התכנית ובדיקת העלויות התוכנית תוצג לפני הנהלת אקים י-ם. וההנהלה תחליט על סמך כל הנתונים האם לאשרה.
מבצעים: העו"סים יוזמי הפרוייקט בשיתוף עם מנהל מע"ד אקים י-ם.
לוח זמנים: ספטמבר 2009
- **הפעילות:** אישור הרשויות להפעלת התוכנית ע"י אקים י-ם, הוצאת מכרז למועדון, זכיה של אקים י-ם במכרז, קבלת סמל תעסוקה לגימלאים.
מבצעים: מנהל מע"ד אקים י-ם.
לוח זמנים: מרץ 2010
- **הפעילות:** גיוס משאבים לצורך הכשרת המקום, אבזורו והפעלה שוטפת של טיפולים, חוגים מיוחדים וכ"א נוסף.
מבצעים: מחלקת גיוס משאבים אקים י-ם.
לוח זמנים: אפריל 2010
- **הפעילות:** גיוס מנהל למועדון – מכרז פנימי ומכרז חיצוני ע"פ הצורך.
מבצעים: מנהל מערכות אקים י-ם
לוח זמנים: מאי 2010
- **הפעילות:** הכשרת המקום למועדון – שיפוע פיזי, הנגשה מותאמת, קניית ריהוט וציוד.
מבצעים: מנהל המועדון, חברת שיפוצים.
לוח זמנים: אוקטובר 2010
- **הפעילות:** גיוס צוות- מדריך, בת שירות, כח עזר, מתנדבים, מדריכים מקצועיים.
מבצעים: מנהל המועדון
לוח זמנים: נובמבר 2010
- **הפעילות:** הכנת הדיירים למעבר למסגרת המועדון
מבצעים: צוותי הדיור בשיתוף עם צוות המועדון
לוח זמנים: נובמבר 2010
- **הפעילות:** פתיחת המועדון
מבצעים: צוות המועדון
לוח זמנים: ינואר 2011

בביליוגרפיה

אלון, א. (2007). הפרישה מעבודה? היבטים מדאיגים והיבטים מעודדים. מתוך אתר האינטרנט <http://articles.co.il>

בן נון, ש. ברנדסקי, ג. מנדלר, ד. נאון, ד. (2008). הזדקנות של אנשים עם פיגור שכלי המקבלים שירותי דיור ו/או תעסוקה ממשרד הרווחה: תמונת מצב וצרכים. ירושלים: מאיירס-ג'וינט-מכון ברוקדייל.

בקר, ס. (2006). פרישה מעבודה – מהאירועים המשמעותיים בחיי אדם. מתוך אתר האינטרנט <http://articles.co.il>

ברודסקי, ג. שנוור, י. באר, ש. (עורכים). (2009). קשישים בישראל – שנתון סטטיסטי 2008. משאב.

ברזון, מ. בוכנר, נ. מור, ד. וייס צוקר, ר. (2001). סקר צרכים של מבוגרים וקשישים עם פיגור שכלי בקהילה. אוניברסיטת תל אביב: קרן שלם.

חן, א. (2003) הקשר בין מסגרת מגורים, סוג תעסוקה ותפיסת שליטה לבין דפוסי פעילות פנאי של בוגרים עם פיגור שכלי בקהילה. עבודת גמר לתואר מוסמך, בעבודה סוציאלית, אוניברסיטת תל אביב. תל אביב: קרן שלם.

כהן לוינסון, ד. (2004). עבודת גמר למוסמך אוניברסיטת חיפה: השפעת מערכת התמיכה הבלתי פורמלית על הזדקנות מוצלחת של אנשים עם פיגור שכלי. חיפה: קרן שלם.

ליכטבראון, ו. (2000). עבודת מחקר למוסמך אוניברסיטת חיפה: דמוי עצמי והתנהגות מסתגלת אצל אנשים מפגרים המשתתפים בפעילות פנאי עם אנשים רגילים. חיפה: קרן שלם.

ערדה, ח. חבושה, ה. כהנא, כ. גושן, ז. מורבר, מ. מריק, י. שלם, ג. קסל, ש. (2000). הועדה בנושא הזדקנות האדם עם פיגור שכלי במעונות הפנימיה. ישראל: משרד העבודה והרווחה האגף לטיפול באדם המפגר השירות למועונות פנימייה.